

वीरवः । राज्ञोवाच । क्रन्दनानुसरणं क्रियतां । वीरवो ऽपि यदाज्ञापयति देव इत्युक्त्वा चलितः । ततो राज्ञा चिन्तितं । नैतदुचितं कृतं । यदयं राजपुत्रः सूचीमेघे तमसि प्रेषितः । तदहमपि गत्वा किमेतदिति निवृण्वयामि । ततो राज्ञापि खड्गमादाय तदनुसरणक्रमेण नगराद्वह्निर्निर्जगाम । तत्र गत्वा च वीरवरेण काचित्स्त्री रुदती द्रुपयौवनसंपन्ना सर्वालङ्कारभूषिता क्लितोक्ता पृष्टा च । का त्वं । किमर्थं रोदिषि । ततस्तथोक्तं । अहमेतस्य शूद्रकस्य राज्ञो लक्ष्मीश्चिरादेतस्य भुजङ्गायायां मलता सुखेन विश्रान्ता इदानीं चान्यत्र गमिष्यामि । वीरवो ब्रूते । कथं पुनरिहाक्लम्बनं भगवत्याः संभवति । लक्ष्मीरुवाच । यदि त्वमात्मनः पुत्रं शक्तिवरं द्वात्रिंशलक्षदणोपेतं भगवत्याः सर्वमङ्गलाया उपहारीकरोषि । तदाहं पुनरत्र सुखिं सुखेन निवसामि । इत्युक्त्वा सादृश्याभवत् ततो वीरवरेण स्वगृहं गत्वा निद्राकृतः पुत्रः प्रबोध्यितः पत्नी च । तौ निद्रां परित्यज्योत्थायोपविष्टौ । वीरवश्च तयोः समक्षं तत्सर्वं लक्ष्मीवचनमुत्तवान् तच्च्युत्वा सानन्दं शक्तिवरो ब्रूते । धन्यो ऽहमेवमभूतः । स्वामिराज्यरक्षायां यस्योपयोगः । तत्को ऽधुना क्लिम्बनक्तेतुः । कदापि तावदेवंविधे कर्मण्येतस्य देहस्य विनियोगः श्लाघ्यः । यतः ।

धनानि जीवितं चैव परार्थे प्राप्त उत्सृजेत् ।

सद्रिमिते वरं त्यागो विनाशे नियते सति ॥ १ ॥

शक्तिवरमातोवाच । यद्येतद् कर्तव्यं । तत्केनान्येन कर्मणामुष्य महावर्तनस्य निष्क्रयो भविष्यति । इत्यालोच्य सर्वे सर्वमङ्गलायतनं गताः । तत्र सर्वमङ्गलां संपूज्य वीरवो ब्रूते । देवि । प्रसीद । विजयतां शूद्रको राजा । गृह्यतामयमुपहारः । इत्युक्त्वा पुत्रस्य शिरश्चिच्छेद । अथ वीरवर्श्चत्तयामास । गृहीतराजवर्तनस्य तावद्विस्तारो भूतः । अधुनापुत्रस्य जीवनं विडम्बनं । इत्यालोच्यात्मनो ऽपि शिरश्चिच्छेदवान् ततः स्त्रियापि स्वामिनः पुत्रस्य च शोकार्तया तथैवानुष्ठितं । तत्सर्वं श्रुत्वा दृष्ट्वा च साश्चर्यं स राजा चिन्तयामास ।